

ناماंक

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

Question Booklet No.

S-74-Sindhi (T.L.)

No. of Questions – 20

No. of Printed Pages – 11

माध्यमिक परीक्षा, 2026
SECONDARY EXAMINATION, 2026

सिन्धी
SINDHI
(Third Language)

समय : 3 घण्टे 15 मिनट

पूर्णांक : 80

شاگردن لاءِ ضروري هدايتون :

- (1) شاگرد سڀ کان پهرين پنهنجي سوالی پيپر تي رول نمبر ضرور لکن.
- (2) سڀئي سوال ڪرڻ ضروري آهن.
- (3) هر هڪ سوال جو جواب ڏنل جوابي ڪاپيءَ ۾ لکڻو آهي.
- (4) سوالن جا جواب کنڊ انوسار لکو.
- (5) سوال جو جواب لکڻ کان اڳ سوال جو نمبر ضرور لکو.
- (6) هر هڪ سوال جي سامهون مارڪون ڏنل آهن.

شاگردن لاءِ ضروري هدايتون –

- 1) شاگرد سڀ کان پهرين پنهنجي سوالی پيپر تي رول نمبر ضرور لکين.
- 2) سڀئي سوال ڪرڻ ضروري آهن.
- 3) هر هڪ سوال جو جواب ڏنل جوابي ڪاپيءَ ۾ لکڻو آهي.
- 4) سوالن جا جواب کنڊ انوسار لکو.
- 5) سوال جو جواب لکڻ کان اڳ سوال جو نمبر ضرور لکو.
- 6) هر هڪ سوال جي سامهون مارڪون ڏنل آهن.

S-74-Sindhi (T.L.)

[Turn Over

ڪنڊ 'آ'

1. (xviii کان i) هيٺين سوالن جا صحيح جواب چونڊيو. [18×1=18]

- [1] (i) "مسڪين" لفظ جي معنيٰ آهي -
 (ا) ويچارو (ب) غريب
 (س) ناپاڪ (د) محتاج
- [1] (ii) موتي 'پرڪاش' جي رچنا آهي -
 (ا) يادگرن جا قافلا (ب) سفر جو ساٿي
 (س) ٽي پارٽي (د) مله
- [1] (iii) موهن ڪهاڻيءَ جو ڪردار آهي -
 (ا) مله (ب) سفر
 (س) پڊا آشرم (د) جهڙو ان تهڙو من
- [1] (iv) 'ٽٽڙي' ملهائي ويندي آهي -
 (ا) چيٽ (ب) ويساڪ
 (س) آڪاڙ (د) سائوٺ
- [1] (v) 'ڇا گهرجي' شاعريءَ جو رچيٽا آهي -
 (ا) هوندراج دڪايل (ب) مرزا قليچ بيگ
 (س) سچل سرمست (د) شاه عبدال لطيف
- [1] (vi) 'مهراڻ' لفظ جي معنيٰ آهي -
 (ا) ندي (ب) تلاءُ
 (س) سمنڊ (د) آڪاش
- [1] (vii) 'ڪرشن' راهي' جي رچنا آهي -
 (ا) ماڻهو منهنجي ملڪ جا (ب) گلن جي ٽوڪري
 (س) محنت (د) گيتن جا موتي
- [1] (viii) صوفي شاعر آهي -
 (ا) سامي (ب) شاه
 (س) بيوس (د) دڪايل
- [1] (ix) 'عقل جو آندو' اصطلاح جي معنيٰ آهي -
 (ا) عقلمند (ب) گياني
 (س) مورڪ (د) اڪابر

- (x) 'وڏي دڪان پڪوان'. پهڪو پورو ڪريو - [1]
 (ا) مٺا (ب) لاجواب
 (س) ڪوڙا (د) ڦڪا
- (xi) 'برباد' لفظ جو ضد آهي - [1]
 (ا) وٺا (ب) نيستابود
 (س) آباد (د) پراست
- (xii) عدد واحد جو مثال آهي - [1]
 (ا) پڪري (ب) مينهون
 (س) گايون (د) ڪوئيون
- (xiii) 'چوڪري' لفظ جو عدد جمئو آهي - [1]
 (ا) چوڪرا (ب) چوڪرن
 (س) چوڪر (د) چوڪريون
- (xiv) جنس مذڪر جو مثال آهي - [1]
 (ا) گهوڙي (ب) ماءُ
 (س) راجا (د) پريتما
- (xv) 'راڏا' مثال آهي - [1]
 (ا) جنس مذڪر (ب) جنس مونس
 (س) جنس عام (د) جنس بيجان
- (xvi) اسم تسخير جو مثال آهي - [1]
 (ا) گلاس (ب) ڪٽ
 (س) دبلي (د) ڪتاب
- (xvii) 'هن پنهنجو واعدو پورو ڪيو'. مثال آهي - [1]
 (ا) ضمير حاضر (ب) ضمير غائب
 (س) ضمير اشارو (د) ضمير موصول
- (xviii) 'منهنجو اسڪول سنو آهي' - مثال آهي - [1]
 (ا) صفت ضميري (ب) صفت اشارو
 (س) صفت اسمي (د) صفت فنلي

खण्ड "अ"

1. (i खां xviii) हेठियनि सुवालनि जा सही जवाब चूडियो

[18×1=18]

i) "मिस्कीन" लफ़्ज़ जी माना आहे		[1]
अ) वेचारो	ब) गरीब	
स) नापाक	द) मोहताज	
ii) मोती 'प्रकाश' जी रचना आहे		[1]
अ) यादगिरियुनि जा काफ़िला	ब) सफ़र जो साथी	
स) टी पार्टी	द) मुल्हु	
iii) मोहन.....कहाणीअ जो किरदार आहे.		[1]
अ) मुल्हु	ब) सफ़र	
स) बुढ़ा आश्रम	द) जहिडो अन्नु तहिडो मनु	
iv) 'थधिड़ी' मल्हाई वेंदी आहे		[1]
अ) चेट	ब) वैसाख	
स) आखाड़	द) सावण	
v) 'छा घुरिजे' शाइरीअ जो रचियता आहे		[1]
अ) हूंदराज दुखायल	ब) मिर्जा कलीच बेग	
स) सचलु सरमस्तु	द) शाहु अब्दुल लतीफ़	
vi) 'महिराण' लफ़्ज़ जी माना आहे		[1]
अ) नदी	ब) तलाउ	
स) समुंड	द) आकाश	
vii) 'कृष्णु राही' जी रचना आहे		[1]
अ) माण्हू मुंहिंजे मुल्क जा	ब) गुलनि जी टोकिरी	
स) महिनत	द) गीतनि जा मोती	
viii) सूफी शाइर आहे		[1]
अ) सामी	ब) शाहु	
स) बेवसि	द) दुखायल	
ix) 'अकुल जो अंधो' इस्तलाह जी माना आहे		[1]
अ) अक्लमंद	ब) जानी	
स) मूर्ख	द) अकाबरु	

- x) 'वडी दुकान..... पकवान'। पहाको पूरो करियो [1]
अ) मिठा ब) लाजवाब
स) कोड़ा द) फिका
- xi) 'बर्बादु' लफ़्ज़ जो ज़िद आहे [1]
अ) विनाशु ब) नेस्तनाबूद
स) आबादु द) परास्तु
- xii) अददु वाहिदु जो मिसाल आहे [1]
अ) बकिरी ब) मेंहूं
स) गायूं द) कोठियूं
- xiii) 'छोकिरी' लफ़्ज़ जो अददु जमउ आहे [1]
अ) छोकरा ब) छोकरनि
स) छोकर द) छोकिरियूं
- xiv) जिंस मुज़कर जो मिसाल आहे [1]
अ) घोड़ी ब) माउ
स) राजा द) प्रियतमा
- xv) 'राधा' मिसाल आहे [1]
अ) जिंस मुज़कर ब) जिंस मोनिस
स) जिंस आम द) जिंस बेजान
- xvi) इस्मु तसगीरु जो मिसाल आहे [1]
अ) गिलास ब) खट
स) दबिली द) किताबु
- xvii) 'हुन पंहिंजो वाइदो पूरो कयो।' मिसाल आहे [1]
अ) ज़मीरु हाज़िरु ब) ज़मीरु गाइबु
स) ज़मीरु इशारो द) ज़मीरु मौसूल
- xviii) 'मुंहिंजो स्कूल सुठो आहे' - मिसाल आहे [1]
अ) सिफति ज़मीरी ब) सिफति इशारो
स) सिफति इस्मी द) सिफति फइली

2. (vi کان i) صحيح لفظ چونڊي خال ڀريو -

[6×1=6]

(واءَ، خزان، انسان، نصيب، قانون، سنگهرش)

(i) سرشتيءَ ۾ جيڏانهن نهار، اوڏانهن اوٽ-موٽ جو ڏسڻ ۾ ايندو.

(ii) سندريءَ جون ڪهاڻيون سنڌين جي گهر، سماج ۽ جون ڪهاڻيون آهن.

(iii) ڏس ڪوشش ڪر، مٿان زور هجي.

(iv) نفس ۾ خود پري بهار، تون کي مٽائي ڇڏ.

(v) جڏهن وڻن تي اچي ٿو، پن پن مان پرلاءِ اچي ٿو.

(vi) ٻئي هر ديشواسي نيڪ دل اي داٽا .

2. (i خاڻ vi) سही लफ़ज़ चुंडे खाल भरियो

[6×1=6]

(واڙ، خيڙاڻا، انسان، نسيب، ڪانئون، سڻڻ)

i) सृष्टीअ में जेडांहुं निहारि, ओडांहुं ओट मोट जो डिसण में ईदों।

ii) सुंदरीअ जूं कहाणियूं सिंधियुनि जे घर, समाज ऐं जूं कहाणियूं आहिनि।

iii) डिसु कोशिश करि, मतां ज़ोरु हुजेई।

iv) नफ़्स में खुदि भरे बहार, तूं खे मिटाए छडि।

v) जइहिं वणनि ते अचे थो, पन पन मां परलाउ अचे थो।

vi) बणे हर देशवासी नेक दिल ए दाता।

[12×1=12]

3. (xii کان i) هيٺين سوالن جا جواب هڪ سِٽ ۾ لکو -

(i) 'پرائي ماس ۾ ڪاتي' ڪهاڻيءَ ۾ ڇا جو ذڪر ڪيل آهي؟

(ii) رميش بدلائي ڪهڙي شهر جو نوجوان هو؟

(iii) جهڙو ان، تهڙو من جي معنيٰ سمجهايو؟

(iv) سچل سرمست پاڻ لاءِ ڇا چيو آهي؟

(v) ڪوئيءَ رات ۽ ڏينهن جي اپما ڪنهن سان ڪئي آهي؟

(vi) انسان جي ڪيسي ۾ تنگ ڇو آهي؟

(vii) اسم جي پريپاشا لکو .

* هيٺين ٽڪري کي پڙهي سوالن جا جواب لکو

گل هميشه پيو خوشيءَ ۾ ٿڙي ۽ انسان دک ۾ ڳري. گل جي خوشي اها آهي ته هو پاڻ سندر ۽ هميشه پيو ٻين کي خوش ڪرڻ جي ڪوشش ڪري، دوست هجيس يا دشمن، گل هميشه پنهنجي سگند سان سرهو ٿو ڪري، نه ته کيس چئن کين ٿو اچي، ٿاريءَ ۾ ٿليو بيٺو هجي يا مالهيءَ جي هٿن ۾ چنو بيٺو هجي يا گلدستي ۾ ڪڙو بيٺو هجي، هر حال ۾ کيس آتر ويا اها ته ڪنهنجي ڪم اچان، انسان کان پڇ ته سندس تات پڇر فقط پنهنجي لاءِ، آبي ۾ پيو ڇڄي، پاڻ جهڙو ڪنهن کي سمجهي ئي ڪين. سارو وقت کيس فڪر فقط اهو ته پاڻ ڪيئن پالين، گل جيئي ٻين لاءِ، انسان جيئي پاڻ لاءِ، جنهن پاڻ ئي ارپي ڇڏيو، سو امرتا نه حاصل ڪندو ته ٻيو ڇا. پوءِ ڇو نه گل خوش ۽ سرهو رهندو، جيوت جو سڄو مزو آهي ئي تڏهن جڏهن ٻين جو پلو ڪجي، حياتي ٻين جي سبب ۾ لڳائجي.

(viii) مٿين ٽڪري جو سرو لکو.

(ix) گل جي خوش رهڻ جو ڪهڙو راز آهي؟

(x) انسان ۽ گل ۾ ڪهڙو تفاوت آهي؟

(xi) گل اسان کي ڪهڙو پيغام ڏئي ٿو؟

(xii) 'دوست' لفظ جو ضد لکو.

3. (i) (xii) هيٺيون سوالن جا جواب هڪ سٽ ۾ لکيو

[12×1=12]

- i) 'پراڻو ماڻھو ۾ کاڌي' ڪهاڻي ۾ ڪا ڇا جو ذڪر ڪيل آهي ؟
- ii) رमेश बदलाणी ڪهڙو شهر جو نوجوان هو ؟
- iii) जहिङो अन्नु, तहिङो मनु जी माना समुझायो ।
- iv) सचल सरमस्त पाण लाइ छा चयो आहे ?
- v) कवीअ रात ऐं डीहं जी उपमा कंहिं सां कई आहे ?
- vi) इंसान जे खीसे ۾ ڌنگو ڪو آهي ؟
- vii) इस्मु जी परिभाषा लिखो ।

* هٽيئڙي ٽوڪريه ڪه ٻڌي سوالياني جا جواب لئڪو

گول هميشهه ٻيو ڪوشش ۾ ٽيڙي ۽ انسانو ڏوڪ ۾ گرهو. گول جي ڪوئي اها آهي ته هو ٻيو سندر ۽ هميشهه ٻيو ڪوشش ڪرڻ جي ڪوشش ڪري، دوست هوڪسي يا ڏوڪمن، گول هميشهه ٻيوڪي سونڊي ساڻ سرهو ٿو ڪري، نه ته ڪهڪسي ڪيئن ڪيئن ٿو اڪي، ٽاري ۾ ٽيڪيو ٻيوڪو هوڪي يا مائيڪي اڪي هٿني ۾ ڪيئن ٻيوڪو هوڪي يا گولدسٽي ۾ ڪوڪو ٻيوڪو هوڪي، هر حال ۾ ڪهڪسي آتور وٽا اها ته ڪهڪسي ڪم اڪاڻا، انسان ڪاڻ ٻوڪ ته سندرسي تاتي ٻوڪر فڪاتي ٻيوڪي لائي، آٻي ۾ ٻيو ڪيڪي، ٻيو جھيڪو ڪهڪسي سمڪو اڪي ڪيئن. سارو وڪتو ڪهڪسي فڪير فڪاتي اهو ته ٻيو ڪيئن ٻيوڪي، گول جيڪي ڪيڪي لائي، انسان جيڪي ٻيو لائي، جنهن ٻيو اڪي ڪيڪي، سو اڪرڪا نه هاسول ڪندو ته ڪيڪي ڪي. ٻوڪ ڪو نه گول ڪوشش ۽ سرهو رهندو، جيڪي جو سڪو مڪو آهي اڪي تهڪي جھيڪي ڪيڪي جو ڪو ڪڪي، هياڪي ڪيڪي جي سوا ۾ لگائيڪي.

viii) مٿي ٽوڪريه جو سروي لئڪو.

ix) گول جي ڪوشش رهڻ جو ڪهڪي راجو آهي ؟

x) انسان ۽ گول ۾ ڪهڪي تڪاوت آهي ؟

xi) گول اسانڪي ڪهڪي ٻيوڪا ٿو ڏيڪي ؟

xii) 'دوست' لڪڪي جو ڪيڪي لئڪو.

ڪنڊ 'ب' ڪوڪي - 'ب'

[10×2=20]

(4-13) هيٺين سوالن جا جواب اڪل 50 لفظن ۾ ڏيو -

(4-13) هٽيڪي سوالياني جا جواب اڪل 50 لڪڪي ۾ ڏيو

[10×2=20]

4. 'ٽي ٻوڪي' اڪاڪيڪي ۾ منگهارام لڪاڪيڪي ڪهڪي ويچار ظاهر ڪيا آهن؟

4. 'ٽي ٻوڪي' اڪاڪيڪي ۾ منگهارام لڪاڪيڪي ڪهڪي ويچار ظاهر ڪيا آهن؟

5. گريو روندرناٿ ٽنگور جي شخصيت جي باري ۾ مختصر بيان ڪريو.

5. گريو روندرناٿ ٽنگور جي شخصيت جي باري ۾ مختصر بيان ڪريو.

6. 'مله' ڪهڪيڪي ۾ 'امان' بابت ٻهڪا ويچار لڪو.

6. 'مله' ڪهڪيڪي ۾ 'امان' بابت ٻهڪا ويچار لڪو.

7. ليڪڪي ايشور ڪندر جو ٻيوڪيڪي ڏيو.

7. ليڪڪي ايشور ڪندر جو ٻيوڪيڪي ڏيو.

8. 'جاڪائڻ ٿو ه آهي' اڪي ڪيڪي ٻوڪيڪي ڪهڪي ڏنا؟

8. 'جاڪائڻ ٿو ه آهي' اڪي ڪيڪي ٻوڪيڪي ڪهڪي ڏنا؟

9. مانڪ ديه اتم ڇو آهي؟ ڪولي سمجهايو.

9. مانوخ دهی उत्तम छौ आहे ? खोले समुझायो ।

10. 'تنهنجي اهنسا جو راز، دنيا دور-دور ٻڌو.' معنيٰ سمجهايو.

10. 'تुंहिंजे अहिंसा जो राजु, दुनिया दूर दूर बुधो।' माना समुझायो ।

11. 'محنت' بيت ذريعي کيئلداس 'فاني' ڪهڙو سنديش ڏنو آهي؟

11. 'महिनत' बैत जरीए खीअलदास 'फानी' कहिड़ो संदेश ڏينو आहे ?

12. 'صبح جي ڳڻتيءَ' لاءِ نارائن 'شيام' ڇا چيو آهي؟

12. 'सुबुह जी गृणितीअ' लाइ नारायण 'श्याम' छा चयो आहे ?

13. 'گيتن جا موتي' ڪوٽا جو سار لکو.

13. 'गीतनि जा मोती' कविता जो सारु लिखो ।

ڪنڊ 'س'

خونڊ - 'س'

حوالو سمجهايو -

14. "آڙي، نه پُٽ! هاڻي ته بس ... من به پڙهڻ کان ڇڻ ڪجي ويو آهي."

[3]

يا

"ڪوسي ٿڌي سر تي، صبر ساڻ سهن،

اوڪي اهنج نه پائن ڏڪن کان نه ڏرن."

هوالو سمجهايو

14. "अड़े, न पुट ! हाणे त बसि ... मनु बि पढ़ण खां ज़णु खजी वियो आहे।"

[3]

يا

"कोसी थधी सिर ते, सब साणु सहनि,

औखी अहिंजु न भाईनि डुखनि खां न डुरनि।"

15. ٻڌا آشرم ڪهاڻيءَ ۾ سماج جو ڪهڙو چٽ چٽيل آهي؟ ڪولي لکو.

[3]

يا

ڀارت جي آزاديءَ ۾ سڀني کان وڏو تياڳ سنڌين کي ڪرڻو پيو، سو ڪيئن؟

15. बुद्धा आश्रम कहाणीअ में समाज जो कहिड़ो चिटु चिटियलु आहे? खोले लिखो।

[3]

يا

"भारत जे आज़ादीअ में सभिनी खां वडो त्यागु सिंधियुनि खे करिणो पियो,सो कीअं ?

[3]

16. 'سڀ ڄاڻو سڄڻ' ڪوٽا جو سار لکو .

يا

شاھ جي بيتن ۾ سمائل ويچار لکو .

[3]

16. 'सभ जाइ सज्जणु' कविता जो सारु लिखो ।

या

शाह जे बैतनि में समायल वीचार लिखो।

[3]

17. ڪن به ٽن اصطلاحن / پهڪن جي معنيٰ لکي جملي ۾ ڪم آڻيو -

(i) ڪلهو هڻڻ

(ii) ڪن لائار ڪرڻ

(iii) پاڻ سڪائڻ

(iv) سچ ته ويئونچ

(v) آڀني گهوٽ ته نشا هووي

(vi) اڳي کان اڳرو

17. किनि बि टिनि इस्तलाहनि/पहाकनि जी माना लिखी जुमिले में कमि आणियो

[3]

i) ڪولھو هڻڻو

ii) ڪن لائار ڪرڻو

iii) پاڻ سڪاڙڻو

iv) سچ ت وڻو نچو

v) अपनी घोट त नशा होवे

vi) अगे खां अगिरो

ڪنڊ 'د'खण्ड - 'द'

[4]

18. توهان جي اسڪول ۾ 'سنڌي پاشا ڏينهن' ملهايو ويو. تنهنجي رپورٽ تيار ڪريو.

يا

توهان جي اسڪول ۾ 'هيمو ڪالائي بليڊان دوس' ملهايو ويو تنهنجي رپورٽ تيار ڪريو.

18. तव्हां जे स्कूल में 'सिंधी भाषा डीहं' मल्हायो वियो तंहिंजी रिपोर्ट तैयार करियो।

[4]

या

तव्हां जे स्कूल में 'हेमू कालाणी बलिदान दिवस' मल्हायो वियो तंहिंजी रिपोर्ट तैयार करियो।

19. نگر ننگم جي واسطيدار اديڪاريءَ کي رستن جي مرمت ڪرائڻ بابت درخواست لکو. [4]

يا

پنهجي پيءُ کان امتحان جي في ۽ ڪتابن واسطي رپيا موڪلڻ بابت خط لکو.

19. नगर निगम जे वास्तेदार अधिकारीअ खे रस्तनि जी मरम्मत कराइण बाबति दरखास्त लिखो। [4]

या

पंहिजे पीउ खां इम्तिहान जी फी ऐं किताबनि जी खरीदारीअ वास्ते रुपिया मोकलण बाबति खतु लिखो।

20. ڪنهن به هڪ وشيه تي اٽڪل 200 لفظن ۾ مضمون لکو - [4]

(i) آزاديءَ کان پوءِ جو ڀارت

(ii) پرياورڻ پردوشڻ سمسيا ۽ سماڏان

(iii) وديارڻي جيون ۾ انوشاسن

(iv) اسانجاڻڻ وار

20. कंहिं बि हिक विषय ते अटिकल 200 लफ़ज़नि में मज़मून लिखो [4]

i) आज्ञादीअ खां पोइ जो भारत

ii) पर्यावरण प्रदूषण समस्या ऐं समाधान

iii) विधार्थी जीवन में अनुशासन

iv) असांजा ड़िणवार

DO NOT WRITE ANYTHING HERE